

SZAKMAI BESZÁMOLÓ



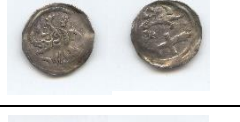



AZ MNM PALÓC MÚZEUMA TÖRTÉNETI GYŰJTEMNÉNYÉNEK GYARAPÍTÁSA





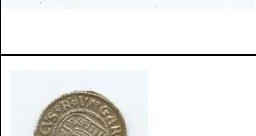
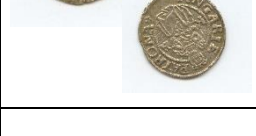


(pályázati azonosító sz.: 204110/00746)



Az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma támogatásának köszönhetően a kitűzött pályázati cél sikeresen megvalósulhatott: az MNM Palóc Múzeumának Történeti gyűjteménye - a balassagyarmati Horthy István gyűjtő-tulajdonos numizmatikai magángyűjteményének megvásárlásával - egy összesen tizenöt darabból álló numizmatikai anyaggal gyarapodott.

A numizmatikai anyag gyűjtése és gyarapítása régebbi hagyományokon alapszik múzeumunk történetében. A múzeumalapító genealógus, Nagy Iván által az 1890-es években a múzeumnak adományozott első magángyűjtemény kiemelkedő részét képezte az a több ezer darabos numizmatikai érmeegyüttes, amely a következő években további jelentős gyarapodáson ment keresztül. Sajnálatos módon ennek az eredeti törzsgyűjteménynek a sorsa a két világháborúban pecsételődött meg, ekkor az anyag nagy része elveszett, vagy megsemmisült. A gyűjteményi ág fejlesztésére, a múzeumalapítónk által teremtett hagyomány folytatására, a háborús pusztítások ellenére fennmaradt numizmatikai töredékanyag alapjain csak 2002-ben kerülhetett sor. A pályázati támogatással most szerzeményezett, az alábbiakban részletesen is bemutatott, a XI. század, valamint a XIII-XVII. századok időszakából származó, magyar történeti vonatkozású, jó állapotban lévő pénzérme-együttes újabb jelentős és hiánypótló gyarapodását jelentette e gyűjteménynek.

A megvásárolt numizmatikai tárgyeegyüttes az alábbi leltári számokon került az MNM Palóc Múzeuma Történeti gyűjteményének nyilvántartásába:

Leltári szám	Megnevezés	Darab szám	Leírás, használat / tartalom	Kor	Anyag	Méret	Állapot	Képi ábrázolás
2020.20.1.	Érme (Denár)	1	Géza fejedelem denárja	1070-es évek	ezüst	Átmérő: 2 cm	ép	
2020.20.2.	Érme (Denár)	1	Szent László király denárja. Előoldali felirat: LADISLAUS REX	1077-1095 között	ezüst	Átmérő: 2 cm	ép	
2020.20.3.	Érme (Denár)	1	II. András király denárja. c.N.4.	1205-1235 között	ezüst	Átmérő: 1,4 cm	ép	
2020.20.4.	Érme (Denár)	1	IV. Béla király ezüst denárja. Előoldali felirat: UNGARIA Hátoldali felirat: QUARTUS+REX.BELA	1235-1270 között	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	ép	
2020.20.5.	Érme (Denár)	1	I. (Nagy) Lajos király ezüst denárja. Előoldali körirat: S. LADISLAUS. R. Hátoldali körirat: + LO ^ DOVI.....UNGARIA. Verdejeggyl ellátva.	1342-1382 között	ezüst	Átmérő: 1,4 cm	vereti hiba	
2020.20.6.	Érme (Denár)	1	Luxemburgi Zsigmond ezüst denárja. Előoldalon: kettőskereszt Körirat: MON.SIGISMUNDI Hátoldalon: Doborhajzs körirat: + REGIS. UNGARIE	1387-1437 között	ezüst	Átmérő: 1,4 cm	ép	

2020.20.7.	Érme (Denár)	1	Hunyadi Mátyás ezüst denárja. Előoldalon: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA UNGAR Verdejegyvel ellátva. Hátoldalon: Dobor címerpajzs Körirat: + MATH.A.R.UNGARIE	1458-1490 között	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	kopott	
2020.20.8.	Érme (Denár)	1	II. Ulászló ezüst denárja. Előoldalon: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA. UNGARIE Verdejegy: KH Hátoldalon: Dobor pajzs: WLADISLA I R UNGAR. 1507.	1507	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	ép	
2020.20.9.	Érme (Denár)	1	II. Ulászló ezüst denárja Előoldalon: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA. UNGARIE Verdejegy: KG Hátoldalon: Dobor pajzs Körirat: WLADISLA .I. R. UNGARI. 1509	1509	ezüst	Átmérő: 1,5 cm	ép	
2020.20.10	Érme (Denár)	1	II. Lajos ezüst denárja. Előoldal: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA..UNGARIE Hátoldalon: Dobor pajzs. Körirat: LUDOVICUS.R. UNGAR. 1520 Verdejegy: KA Dobor pajzs közepén szív pajzs benne sas.	1520	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	ép	
2020.20.11	Érme (Denár)	1	II. Lajos ezüst denárja. Előoldal: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA. UNGARIE Verdejegy: KB Hátoldalon: Dobor pajzs, közepén szív pajzsban sas. LUDOVICUS.R. UNGAR. 1526	1526	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	ép	
2020.20.12	Érme (Denár)	1	II. Lajos ezüst denárja. Előoldal: Szűz Mária a Kisdeddél Körirat: PATRONA. UNGARIE Verdejegy: KA Hátoldalon: LUDOVICUS.R. UNGAR. 1526 Középen: Dobor pajzs, szív pajzsban sas.	1526	ezüst	Átmérő: 1,6 cm	ép	
2020.20.13	Érme (Denár)	1	II. Mátyás ezüst denárja. Előoldal: Szűz Mária a Kisdeddél, Jobb kezében jogar. Körirat: PATRO. HUNGA. 1613. Verdejegy: KB Hátoldalon: Ívelt oldalú pajzsban magyar címer.	1613	ezüst	Átmérő: 1,5 cm	kopott	
2020.20.14	Érme (Denár)	1	II. Mátyás ezüst denárja. Előoldal: Szűz Mária a Kisdeddél, Jobb kezében jogar. Körirat: PATRO. HUNGA. 1613. Verdejegy: KB Hátoldalon: Ívelt oldalú pajzsban magyar címer. Körirat: MAT. d.g.r.ro. A.GE.H U.B.R.	1618	ezüst	Átmérő: 1,3 cm	körbenyírt	

2020.20.15 .	Érme (Tallér)	1	<p>I.Lipót ezüst tallérja.</p> <p>Előoldal: I.Lipót parókás képe profilból. Kőrirat: LEOPOLDUS /Szűz Mária a Kisdeddel, Jobb kezében joggal./</p> <p>DG.ROI.S.AUG.GER.</p> <p>/Magyar címer tetején korona./</p> <p>HV.BO.REX.</p> <p>Hátoldal: .ARCHIDUX.AUS.DUX.BUR.M AR.MOR.CO.TY. 1693.</p> <p>Középen az osztrák kétfejű sasos koronás címer, közepén szív pajzsos. Kard és jogar alatt.</p> <p>Verdejegy: KB</p>	1693	ezüst	Átmérő: 4,6 cm	fülezésnyom	 
-----------------	------------------	---	--	------	-------	----------------	-------------	---